

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı): Mehmet Demir'i Temsilen Tüm Belediye ve
Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası

Vekili : Av. Sevgi Karaduman
Sümer 2 Sok. No:29/7 Kat:4 Kızılay
Çankaya/ANKARA

Karşı Taraf (Davalı) : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı - İSTANBUL

Vekili : Av. Hatice Didem Salihoğlu - (Aynı yerde)

İstemin Özeti : İstanbul 7. İdare Mahkemesince verilen 29/01/2015 tarihli ve E:2014/426; K:2015/81 sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : İstemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Burak Gençoğlu

Düşüncesi : İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dava; davalı idare bünyesinde zabıta komiser yardımcısı olarak görev yapan davacı tarafından, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(b) maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 04.02.2014 tarihli ve 22084 sayılı işlemin iptali ile bu işlem nedeniyle uğradığı maddi kayıplarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, 4688 Sayılı Kanun'un amacı dikkate alındığında, davacının üyesi olduğu sendika tarafından alınan karar, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesine yönelik bir eylem kararı olmadığı gibi, zabıta komiser yardımcısı olan davacının, iş saatleri içinde ve işverenin izni olmaksızın sendikal faaliyete katılmak gerekçesiyle görevine gitmediği, kolluk gücü olarak görev yapan davacının sendikal hakkını kullanmak üzere çalıştığı kuruma bilgi ve haber vermeden işe gelmemesinin, kamu hizmetlerinin aksamasına neden olacağı, idarenin yetkili ve görevli olduğu işleri aksatmadan yürütebilmesi ve dolayısıyla kamu hizmetlerini gereği gibi yürütülebilmesi açısından mazereti olan çalışanların idareye bilgi vermeleri gerektiği, davacının sendikal hakkını kullanması ile toplumsal yarar arasındaki dengenin sağlanması gerektiği, davacının katılacağı sendikal faaliyet nedeniyle çalıştığı kuruma bilgi vermesi ve izin almasının davacıya bir külfet yüklemeyeceği, buna karşın davacının görevine gelmemesi nedeniyle idarenin kamu hizmetlerini planlamak ve kamu güvenliğini sağlamak hususunda zaafiyete uğrayacağı, ayrıca kurumda disiplin sağlanmasının güçleşeceği, dolayısıyla kanunda öngörülen sınırlamalara uyulmaksızın kullanılan hakkın ilgili açısından hukuken geçerli bir mazeret niteliği taşımayacağı

da anlaşıldığından, 17.06.2013 tarihinde kanunen kabul edilebilir bir özrü olmaksızın görevine gelmediği sabit olan davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, Mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek temyizen incelenip bozulması istenilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(b) maddesinde; "Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek" fiili aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davalı idare bünyesinde zabıta komiser yardımcısı olarak görev yapan davacının, üyesi bulunduğu sendikanın bağlı olduğu konfederasyonun aldığı karar uyarınca 17.06.2013 tarihinde eyleme katılarak görevine gitmediğinin tespit edildiği, bunun üzerine davacı hakkında açılan disiplin soruşturması sonucunda getirilen teklif doğrultusunda, 04.02.2014 tarihli ve 22084 sayılı işlemle, bir gün göreve gelmediğinden bahisle 657 Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(b) maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezasıyla cezalandırılması üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 51. maddesinde, "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin olmaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz." hükmüne yer verilmiş olduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 22. maddesinde de, Devlet memurlarının Anayasa'da ve özel kanunda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilecekleri ve bunlara üye olabilecekleri hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrasında, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "dernek kurma ve toplantı özgürlüğü"nü düzenlediği 11. maddesinde; "herkesin asayışı bozmayan toplantılar yapmak, dernek kurmak, ayrıca çıkarlarını korumak için başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak haklarına sahip olduğu, bu hakların kullanılmasının, demokratik toplumda zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla ve ancak yasayla sınırlandırılacağı, bu maddenin, bu hakların kullanılmasında silahlı kuvvetler, kolluk mensupları veya devletin idare mekanizmasında görevli olanlar hakkında meşru sınırlamalar konmasına engel olmadığı" kuralına yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 15/09/2009 tarihli Kaya ve Seyhan – Türkiye kararında; (application no:30946/04); Eğitim-Sen üyesi öğretmenlere, 11/12/2003 tarihinde KESK'in çağrısına uyararak, parlamentoda tartışılmakta olan kamu yönetimi kanun tasarısını protesto etmek üzere düzenlenen bir günlük ulusal eyleme katılmaları nedeniyle 11/12/2003 tarihinde göreve gelmedikleri için uyarma cezası verilmesinin; her ne kadar bu ceza çok küçük olsa da, sendika üyelerinin çıkarlarını korumak için meşru grev ya da eylem günlerine

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/2777
Karar No : 2016/1752

katılmaktan vazgeçirecek bir nitelik taşıdığı, öğretilere verilen disiplin cezasının "acil bir sosyal ihtiyaca" tekabül etmediği ve bu nedenle "demokratik bir toplumda gerekli" olmadığı sonucuna varmış, bunun sonucu olarak, bu davada, başvuranların AİHS'nin 11. maddesi anlamında gösteri yapma özgürlüğünü etkili bir şekilde kullanma haklarının orantısız olarak çiğnendiği gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 11. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

Bakılan davada, davacının üyesi bulunduğu sendikanın bağlı olduğu konfederasyonun aldığı karar uyarınca bir gün göreve gitmemesinin sendikal faaliyet kapsamında bir fiil olarak kabulü gerekeceğinden, davacıya, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(b) maddesi kapsamında değerlendirilemeyecek olan fiili nedeniyle, disiplin cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka uygunluk ve bu işleme karşı açılan davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının **bozulmasına**, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere 30/03/2016 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
İrfan
EROĞLU

Üye
Ahmet Hamdi
ÜNLÜ

Üye
Erkan
CANTEKİN

Üye
İbrahim
GÜNENÇ

Üye
Yücel
BULMUŞ

